

Bakan Dönmez: 170 kilometrelik boru hattının serim işlemini tamamladık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, "Yerli gazımızı ulusal doğal gaz iletim sistemine bağlayacak 170 kilometrelik boru hattı serim ve döşeme işlemi geçen hafta bitti. Karadeniz'in 170 kilometre açığından gelecek olan yerli gazımızı ulusal doğal gaz iletim sistemine bağlayacak BOTAŞ boru hattını da tamamladık. Orada da yine test ve devreye alma işlemlerimiz sürüyor" dedi.

Türkiye enerji piyasasının kamu ve özel sektör birlikteliğiyle gerçekleştirilen en büyük organizasyonu 12'nci Türkiye Enerji Zirvesi, Antalya'nın turizm merkezi Belek'teki bir otelde başladı. Türkiye enerji piyasasının 'En Büyük Aile Buluşması' olarak gelenekselleşen, elektrik, doğal gaz, akaryakıt ve LPG piyasalarını tek çatı altında toplayan ve 2 gün sürecek zirvede açılışı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez yaptı.

"Her gün adeta yeni bir siyasi, ekonomik, diplomatik ya da güvenlik sorununun dengeleri değiştirdiği, kimi zaman sarstığı bir enerji dñnyasına uyanıyoruz" diyen [Bakan Dñnmez](#), enerji piyasalarının 2020'de Covid-19 nedeniyle ayakta kalma mücadelesi verdiğini, 2022 başında Rusya-Ukrayna çatışmasının başlamasıyla Covid döneminde eksi değerlere kadar inen enerji fiyatlarının bu kez tarihi rekorlar kırmaya başladığını söyledi. Dñnmez, "Yeri geldi yüzde 300'lere 400'lere varan fiyat artışlarını gördük. Toparlanmanın ana girdisi enerji fiyatları jeopolitik gerilimlerle bu denli artınca, bu kez dñnyada resesyon ihtimali konuşulmaya başlandı. Hatta bazı ÷lkelerin teknik olarak resesyona girdiği ifade edildi" diye konuştu.

ELİMİZ DAHA DA GÜÇLENECEK

Türkiye'nin son 20 yılda enerjide geçirdiği değerışim ve dönüşümün bugün meyvelerini topladıklarını belirten Bakan Dñnmez, "Dñnyanın tedarik ve enerji sıkıntısı çektiği bir dönemde Türkiye bu anlamda diğer ÷lkelerden pozitif yönde ayrışıyor. Evet, fiyatlama konusunda ne yazık ki konjonktürel gelişmeler bizleri de olumsuz etkiliyor. Oluřan bu hasarı en aza indirebilmek için gerekli destek ve teşvik mekanizmalarımızı devreye alıyoruz. Bugün 7 uluslararası doğal gaz boru hattına, 2 kara, 2 deniz LNG tesisine (FSRU), 2 yer altı doğal gaz depolama tesisine sahibiz. Saros'ta yeni FSRU tesisimizin inşası devam ediyor. Fiyatların serbest piyasada oluştuğu Organize Toptan Doğal Gaz Piyasasına ve Vadeli Gaz Piyasası'na sahibiz. TANAP ve TürkAkım gibi dev projeleri çok kısa zamanda devreye alabilecek teknik yeterliliğe ve işletme kapasitesine sahibiz. Karadeniz gazıyla birlikte yerli gazımız da bu sürece dahil olunca elimiz daha da güçlenecek" ifadelerini kullandı.

FİLYOS'TA İNSANÜSTÜ GAYRET

Bakan Fatih Dñnmez, mevcut doğal gaz boru hatlarının kapasitesini artırmak ve yeni kaynak ÷lke güzergah çeşitlendirmesi yapmak için yoğun bir enerji diplomasisi yürüttüklerini söyledi. Orta Dođu, Orta Asya ve Akdeniz'den gelecek yeni doğal gaz boru hatları ve ÷lkelerle ortaklaşa hidrokarbon arama ve sondaj iř birlikleri için görüşmeler yaptıklarını söyleyen Bakan Dñnmez, şunları kaydetti:

"Türkiye hem altyapısı hem de gaz piyasalarıyla doğal gaz merkezi olmak için bütün enstrümanlara sahip. İlaveten, yeni hatların ve yeni kaynakların en ekonomik rotasının da Türkiye olması bugün sahip olduğumuz bu altyapının daha da gelişmeye müsait bir potansiyeli olduğunu da gösteriyor. Diğer yandan yerli gazımız da inşallah bu

süreçte aktif bir oyuncu olacak. Karadeniz'de keşfettiğimiz doğal gazı karaya çıkaracağımız ilk nokta olan Filyos'ta şu an insanüstü bir gayretle çalışmalarımızı 7/24 esasına göre sürdürüyoruz. Cuma sahadaydım. Çalışmaları bizzat yerinde inceledim. Bütün çalışmalarımız planlanan takvime uygun bir şekilde ilerliyor."

BOTAŞ BORU HATTI DA TAMAM

Derin deniz tabanındaki 170 kilometrelik boru hattının serim işlemini tamamladıklarını söyleyen Bakan Dönmez, "Test ve devreye alma işlemleri devam ediyor. Filyos Doğalgaz İşleme Tesisi'ndeki çalışmalarımızı da yüzde 80 oranında tamamladık. Deniz tabanından gelecek gazı burada işleyecek, ayrıştıracak, ulusal doğal gaz iletim sistemimize aktaracağız. Yerli gazımızı ulusal doğal gaz iletim sistemine bağlayacak 170 kilometrelik **boru hattı** serim ve döşeme işlemi geçen hafta bitti. Karadeniz'in 170 kilometre açığından gelecek olan yerli gazımızı ulusal doğal gaz iletim sistemine bağlayacak BOTAŞ boru hattını da tamamladık. Orada da yine test ve devreye alma işlemlerimiz sürüyor" dedi.

Dünyanın artık topraktan çıkarılan petrol ve gazı yakmayıp onların yerine topraktan çıkarılan kritik minerallerle yeni bir küresel ekonomi kurmayı tartıştığını söyleyen Bakan Dönmez, "Bir öncekilerde olduğu gibi bu enerji dönüşümü de yine topraktan geliyor. Birinde toprak altına boru gönderip kaynağı çekerken, şimdi toprağı nadir metaller için kazacak, çıkaracak, taşıyacak ve işleyeceğiz. Uzmanlar ikinci yol daha sürdürülebilir diyor. Fakat nadir metallerde geri dönüşüm son hızda olsa bile, mevcut hızla ancak artan talebin yüzde 10 ya da 20'si karşılanabiliyor" değerlendirmesinde bulundu.

HİDROJEN ÜRETİM MALİYETİ

Enerji teknolojilerinin gelişmesi için kamu tarafında yoğun bir gayret gösterdiklerini de söyleyen Bakan Dönmez, şu ifadeleri kullandı: "Son dönemde hidrojenle ilgili yürüttüğümüz Ar-Ge faaliyetlerimiz, artık somut çıktılara dönmek üzere. TENMAK'ın sorumluluğunda; hidrojen üretimi, depolaması ve dağıtımından oluşacak bir hidrojen değer zinciri oluşturuyoruz. TENMAK yakın zamanda Hidrojen Teknolojileri ve Yakıt Pilleri ile Karbondioksit Tutma ve Yönetimi alanlarında iki proje desteği çağrısına çıkacak. Hedefimiz net. 2030'da 2 GW olacak elektrolizör

kapasitemizi 2053 yılında 35 kat artırarak 70 GW'ye çıkaracağız. Öte yandan, 2035 yılına kadar da hidrojen üretim maliyetini de 2,4 dolardan 1,2 doların altına düşüreceğiz. Böylece hem yeşil dönüşümü hızlandıracak hem enerji ithalatımızı azaltacak hem de rekabet gücümüzü artıracacağız."

KARAHAN: EN OLMAYACAK ŞEYLERİN OLABİLDİĞİ BİR DÖNEM

Türkiye Enerji Zirvesi Başkanı Mustafa Karahan, geçen yılki zirve açılışında 'Ne kadar zor günlerden geçiyoruz' diye söze başladıklarını hatırlatarak, bu yılı ise en olmayacak şeylerin olabildiği bir dönem olarak gösterdi. Karahan, "Bu yüzden de hem bu etkileri tahmin etmek zor oluyor hem de etkilerin boyutunu tahmin etmemiz zor oluyor. Enerji tabii temelde ekonomik zenginliğin altında yatan ana kaynak olduğu için bütün dünyadaki gerginlikler ve savaşların çoğu da aslında bunun üzerinden olmaya başladı. Bunun canlı örneklerini görüyoruz. Bu yüzden başlığını da 'Enerji ve Jeopolitik Özel' olarak koyduk" dedi.

SEKTÖRDE KADININ GÜCÜ

TOBB Kadın Girişimciler Başkanı Nurten Öztürk, pandeminin tüm dünyada derin izler bıraktığı, enerji sektöründe de dijital değişime neden olacak toplumsal bir dönüşüm yarattığını belirterek, şöyle konuştu:

"Kadın erkek eşitliği konusunda dünya üzerinde bu ilerlemeyle gidersek ancak 300 yıl sonra ulaşabileceğiz. Türkiye dünyada 155'inci 134'üncülüğe yükseldi ama OECD ülkeleri arasında maalesef kurucuları arasında olmamıza rağmen en son sıradayız. Sektörümüzün çalışan, pompayı tutan kadınlar sayesinde büyük bir değişim yaşadığı bir gerçek. Gelin yaşanabilir bir dünya için hep birlikte el ele çalışalım."

ENERJİDE ARZ GÜVENLİĞİ SORUNU

Zirvenin açılışında Ak Enerji, Sabancı ve Zorlu gibi sektörün önemli firmaların yöneticileri de konuştu. Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle arz güvenliği riski ve yüksek enerji fiyatlarının ve bunlara bağlı endişeler ve sorunların öne çıktığı ve bütün dünyayı etkilediğine işaret edildi. Enerji sektörü açısından 2022 yılı çok önemli değişikliklerin yaşandığı bir yıl olarak gösterilirken, pandemi ve ardından gelen savaş sebebiyle özellikle Avrupa'daki krizin boyutu ve panik ortamına dikkat çekildi.

Sektör temsilcileri, bu yıl enerjide arz güvenliğiyle ilgili maliyet değişimlerinin devletlerin önceliklerini değiştirdiğini de kaydetti. KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanı Olgun Amcaoğlu ise Doğu Akdeniz'deki doğal gaz sorunlarına işaret ederek, Türkiye Cumhuriyeti ile birlikte omuz omuza bunu başarabileceklerine inandığını kaydetti.